

• Zesde editie Zwolse Trekzakfestival in Doepark Nooterhof

Uit je dak op de trekzak

• Jan Kamphuis en Hannie Koert van der Linden geven Remco Regterschot (midden) een lesje trekzak spelen.
foto Frans Paalman

Tijdens het Zwolse Trekzakfestival kunnen liefhebbers vandaag workshops volgen. Verslaggever Remco Regterschot onderwierp zich vast aan een proefles.

door Remco Regterschot
ZWOLLE

Enthousiast haalt festivalorganisator Jan Kamphuis trekzakken tevoorschijn. Het kleinste instrument hangt hij met een leren riem om de verslaggever.

„Schouders naar beneden. Linkerhand losjes door de teugel zodat je bij de acht bastoetsen kunt. Luchtknopje indrukken om de zak uit elkaar te trekken. Duim van rechterhand laten rusten in gleufje zodat je met de vingers goed bij de 21 andere speel- toetsen kunt.”

„De bedoeling is namelijk dat je de baspartij in combinatie met de andere tonen bespeelt terwijl je de trekzak laat in- en uitademen. Waarbij tijdens het uitademen andere toonsoorten ontstaan dan bij het inademen.”

Langzaam verdwijnt de opdracht van de chef (‘Niet terugkomen voordat je Vader Jakob speelt’) richting horizon. De trekzak lijkt overigens op het instrument waarmee Carel Kraayenhof Maxima tot tranen toe roerde tijdens haar huwelijk met koning Willem-Alexander. „Dat was een bandoneon,” zegt de dame die samen met Jan de kantine van Nooterhof binnenwandelde. Ze klinkt een beetje streng. „De bandoneon heeft 72 toetsen,” zegt Jan, „als je die wilt leren bespelen, moet je jezelf eerst twaalf jaar opsluiten met zo’n ding.”

De dame is Hannie Koert van der Linden. Ze geeft leiding aan een groep van de Zwolse Trekzakclub. Ook Hannie hangt een trekzak om haar schouder en neemt met de verslaggever de grondbeginselen door.

Jan legt ondertussen uit hoe hij verslingerd is geraakt aan de trekzak. „Zeven jaar geleden had ik werkstress, ik zat even niet lekker in mijn vel. Een bekende zei: ‘Jan, je bent zo’n aardige vent, ik speel iets voor jou’. Hij pakte zijn trek-

zak en de melancholische klanken raakten me. Daarna ben ik workshops gaan volgen en verslaafd geraakt aan het instrument.”

„Basisknop, bā-sis-knop,” zegt Hannie kordaat. „Voor de bas: tweede van de bovenste rij van vier. Voor de andere kant: zesde knop van de binnenste rij van twee. Kijk maar naar mij.”

Voor workshops die van hem een betere speler maakten, moest Jan het hele land door. „Rond Zwolle was er niets. De twee leraren van onze Trekzakclub komen uit Friesland en Groningen. Daarom dacht ik zes jaar geleden: laten we iedereen naar Zwolle halen voor workshops tijdens een festival! Mooi centraal.”

Hannie en ik zitten er inmiddels lekker in. Redelijk simultaan wordt iets gespeeld dat lijkt op een melodie, al is mijn balgtechniek onvolmaakt. „Je leert snel,” stelt Hannie echter rechtvaardig, „we gaan naar Vader Jacob.”

Jan praat vrolijk verder over zijn festival. Over de aangename sfeer, over de liefhebbers uit heel Nederland die op natuurlijke wijze samensmelten met reguliere bezoekers van het Doepark, over de workshops voor liefhebbers van trekzakmuziek. „Maar mensen mogen ook andere instrumenten meenemen en meedoen, hoor, als ze maar wel akoestisch zijn. Het moet zo natuurlijk mogelijk.”

Jawel, daar komen de eerste klanken van Vader Jakob uit de trekzak van de verslaggever. Hannie kijkt niet ontevreden. Jan: „Neem mijn instrument mee! Leen het twee weken! En als je het leuk vindt: lid worden van onze club!” Hannie: „Jan wil iedereen aan de trekzak hebben.”

•••
‘Hij pakte zijn trekzak en de melancholische klanken raakten me’

Jan Kamphuis organisator festival

Onderwaardering door platte naam

De trekzak (of trekharmonica) wordt in Nederland ondergewaardeerd. „Je kunt er althans geen les in krijgen op het conservatorium,” zegt Hannie Koert van der Lin-

den licht verontwaardigd. Jan Kamphuis: „Terwijl het buiten Nederland als volwaardig instrument wordt beschouwd!” Of het woord er wellicht

iets mee te maken heeft? „Trekzak” is immers best een platte benaming voor een verfijnd instrument dat uit zoveel verschillende materialen bestaat en een grote ver-

scheidenheid aan klanken produceert. „Kán,” zegt Jan, „in België is er meer waardering. Daar heet de trekzak een Accordeon Diatonique.”